

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 11Pc/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619203328
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Robert Droppa
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5619203328.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudcom Mgr. Robertom Droppom, v právnej veci navrhovateľa V. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. XXXX, I., Č. Y., proti A. O., nar. XX. XX. XXXX a W. O., nar. XX. XX. XXXX, obidvaja trvale bytom V. XXXX/XX, J. Q., v konaní o zníženie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh z a m i e t a.
- II. Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na začatie konania doručeným súdu 13. 11. 2019 navrhovateľ žiadal o zníženie výživného na jeho deti zo sumy 135,- eur na 2 000,- Kč. Už v čase určenia výživného vo výške 135,- eur mesačne bolo pre neho náročné plniť si svoju povinnosť, aj napriek tomu sa snažil posilať výživné podľa jeho možností. V apríli 2019 mu bola diagnostikovaná vážna duševná choroba, v dôsledku čoho je práceneschopný. V súčasnej dobe sa vedie exekúcia na dlžné aj bežné výživné, pričom dlh najviac narástol v čase jeho choroby. Navrhovateľ žije v mestskom štvorizbovom byte spolu s matkou a náklady na bývanie predstavujú 9 500,- Kč. Jeho jediným príjmom sú dávky nemocenského poistenia vo výške približne 10 000,- Kč. Spláca úver vo výške 1 800,- Kč. Vzhľadom k zmene jeho zdravotného stavu a predovšetkým k neschopnosti naďalej vykonávať prácu navrhol, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na sumu po 2 000,- Kč.

2. Syn navrhovateľa v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s ním absolútne nesúhlasí. Otec dlží jemu a sestre na výživnom sumu 4 072,93 eura. Oni nemôžu za to, že ich otec má dlhy v Českej republike. Poukázal na to, že ak otec žije so svojou matkou v štvorizbovom byte, je to luxus a ak vymenia byt za menší, bude mať aj menšie výdavky na bývanie. Mamina musí odpracovať veľa nadčasových zmien, aby zarobila na ich štúdium, čo sa jej prejavuje na zdravotnom stave. Popri štúdiu syn navrhovateľa nemá priestor zarobiť si brigádnicke na svoju výživu. Mesačne na školu minie približne 300,- eur, z toho za internát platí štvrťročne sumu 180,- eur, za knižnicu a telocvičňu 60,- eur za semester.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal aj v neprítomnosti účastníkov konania, ktorí sa z neúčasti včas ospravedlili. Splnomocnená zástupkyňa detí navrhovateľa, G. S. O., uviedla, že zabezpečovať výživu dvoch vysokoškolákov je veľmi nákladné. Pracuje ako pomocná kuchárka v škole, pričom je už tri mesiace doma pre pandémiu. Bolo im oznámené, že s najväčšou pravdepodobnosťou ich budú prepúšťať. Syn študuje v Prešove, v odbore špeciálna pohybová príprava, v súvislosti s čím potrebuje kvalitné športové veci, platí si telocvičňu, knižnicu a plaváreň. Za obedy platí 3,- eurá, raňajky a večere si zabezpečuje sám. Dcéra tiež študuje na vysokej škole, do ktorej dochádza. Obidvaja aktívne športujú, dcéra sa zúčastňuje závodov Spartan race, kde štartovné predstavuje aj 100,- eur. Poukázala na to, že navrhovateľ nesúhlasil s tým, aby išli na vysokú školu, ale keďže deti o štúdium

mali záujem, ona ich v tom podporila. Deti počas leta brigádujú, syn robil nočného vrátnika a dcéra vypomáhala chyžným. Zástupkyňa detí navrhovateľa potvrdila, že prebieha exekúcia na vymáhanie výživného. Navrhovateľ nikdy neplatil výživné riadne a včas, niekedy poslal peniaze po troch mesiacoch, niekedy to bolo aj dlhšie obdobie. Odišiel, keď mal syn dva roky a dcéra ešte nechodila, odvtedy nie sú v kontakte, neposiela im darčeky na narodeniny alebo Vianoce. Deti žijú v spoločnej domácnosti s ňou a jej osemdesiatročnou mamou. Príjem domácnosti tak pozostáva z jej minimálnej mzdy a z dôchodku jej mamy vo výške približne 400,- eur. Deti brigádujú, aby si mohli napríklad dobiť mobil, teraz chcú získať vodičské oprávnenie, dcére treba zároveň notebook. Bývajú v päťdesiatročnom dome, do ktorého treba investovať, naposledy museli meniť plynový kotol, čo ich stálo 2 887,- eur.

4. Z pripojených spisov súdu vyplýva, že naposledy bolo výživné určené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 02. 12. 2015, sp. zn. 8P/41/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 09. 02. 2016, sp. zn. 11Co/5/2016 tak, že navrhovateľovi bolo uložené platiť na výživu syna sumu 135,- eur mesačne a dcéry 135,- eur mesačne. Návrhom doručeným súdu 19. 10. 2016 navrhovateľ požiadal o zníženie vyživovacej povinnosti, ktorý návrh súd rozsudkom zo dňa 10. 05. 2017, sp. zn. 9P/129/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 14. 11. 2017, sp. zn. 11CoP/49/2017, zamietol.

5. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že syn navrhovateľa je študentom I. ročníka na Prešovskej univerzite v Prešove a dcéra študentkou I. ročníka na Katolíckej univerzite v Ružomberku.

6. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd návrh zamietol ako nedôvodný. Súd naposledy určil navrhovateľovi vyživovaciu povinnosť v roku 2016, v čase keď jeho deti navštevovali strednú školu. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že za obdobie štyroch rokov sa zvýšia náklady na výživu dospelujúceho dieťaťa, čo sa musí zákonite prejavovať aj v povinnosti každého z rodičov prispievať na výživu dieťaťa zvýšenou sumou, o to viac, ak dieťa začne študovať na vysokej škole.

13. S rodičovstvom je spojená povinnosť každého z rodičov riadne sa starať o potreby svojho dieťaťa, a to bez ohľadu na to, či rodičia žijú v spoločnej domácnosti s dieťaťom alebo nie. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ nepostupoval zodpovedne k zabezpečeniu výživy svojich detí, keď okrem toho, že od ich útleho detstva s nimi nebol v žiadnom kontakte, si navyše riadne a včas neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, v dôsledku čoho sa exekučne vymáha výživné. Aj pokiaľ by si navrhovateľ riadne plnil svoju vyživovaciu povinnosť, je v danom prípade potrebné zdôrazniť, že rodičovstvo je zásadný a záväzný stav, v ktorom sa rodič nemôže zbaviť povinnosti vyživovať svoje dieťa len tým, že zaplatí výživné a tým považuje svoju povinnosť, ktorá mu vyplýva z jeho rozhodnutia mať deti, za splnenú v plnom rozsahu.

14. Výživné by malo pokryť všetky výdavky na výživu dieťaťa, pričom každé dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a výška výživného musí byť určená tak, aby bolo v reálnych možnostiach rodiča ho poukazovať riadne a včas. Dôvodom návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti je aktuálny zdravotný stav navrhovateľa, ktorému bola diagnostikovaná duševná porucha, pričom z potvrdenia lekárky k súdному konaniu o zníženie výživného zo dňa 07. 11. 2019 vyplýva, že choroba u navrhovateľa predpokladá dlhodobú pracovnú neschopnosť a nemožnosť vrátenia sa do pracovného procesu. Z potvrdenia o vyplatení dávok nemocenského poistenia zo dňa 11. 03. 2020 vyplýva, že navrhovateľovi bolo od 24. 10. 2019 do 31. 01. 2020 vyplatená dávka v celkovej výške 54 424,- Kč. Jeho čistá mesačná mzda predstavovala v mesiaci september 2019 sumu 20 740,- Kč, október 2019 sumu 13 713,- Kč, január 2020 sumu 2 834,- Kč a február 2020 sumu 434,- Kč. Navrhovateľ listinnými dôkazmi preukázal, že je dočasne pracovne neschopný, čo však samo o sebe neodôvodňuje zníženie vyživovacej povinnosti. Správa ošetrojúcej lekárky, ktorá na žiadosť navrhovateľa vystavila potvrdenie o tom, že z dôvodu nepriaznivého psychického stavu navrhovateľa je nemožné navrátenie do pracovného procesu, nasvedčuje síce tomu, že navrhovateľ by spĺňal podmienky na invaliditu, avšak to, že by požiadal o invalidný dôchodok navrhovateľ netvrdil, ani nepreukázal. Navrhovateľ tak nepreukázal, že sa dlhodobo zmenili jeho pomery tak, že by bo odôvodňovalo zníženie vyživovacej povinnosti na úkor jeho detí.

15. Naproti tomu, že navrhovateľ odôvodnil návrh na zníženie vyživovacej povinnosti dočasnou pracovnou neschopnosťou, ktorá nie je dôvodom na vyhoviecie jeho návrhu práve pre jej dočasnosť, stojí zmena pomerov na strane jeho detí, ktorá by skôr odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti. V súvislosti so začatím štúdia na vysokej škole nepochybne vznikajú zvýšené výdavky detí na ich výživu, ako tomu bolo v čase posledného rozhodovania o výške výživného. Skutočnosť, že deti navrhovateľa z výživného vymáhaného exekúciou pri zohľadnení výživného poskytovaného ich matkou, nemohli reálne pokryť svoje nevyhnutné mesačné výdavky na výživu, je potvrdená aj tým, že si brigádnicky snažia zvýšiť svoju životnú úroveň, aj z ktorého kroku vyplýva ich snaha sa aj vlastným pričinením postarať o svoje potreby a nespoliehať sa tak len na vyživovaciu povinnosť rodičov.

16. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.